

Teknisten tukipalvelujen ehdotus vuoden 2023 talousarvioksi

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto 07.09.2022 § 68

Valmistelija

Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Edelleen jatkuva poikkeuksellinen tilanne Suomessa ja maailmalla on edelleen aiheuttanut epävarmuutta vuoden 2023 talousarvion laatimiseen. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät siirtyvät vuonna 2023 hyvinvointialueelle ja niitä vastaavat määrärahat valtiolle. Uudistuksen seurauksena kuntien tulot ja menot lähes puolittuvat. Sote-uudistus tulee vaikuttamaan vuoden 2023 talousarvioon paljon ja monilla uudistukseen liittyvillä tekijöillä on suoria vaikutuksia kaupungin talousarvion toteutumiseen. Kuntatalouden kansallisia kehyksiä vuosille 2022–2026 on kuvattu valtiovarainministeriön kesäkuussa 2022 julkaisemassa kuntatalousohjelmassa.

Vuoden 2023 talousarvio perustuu kaupungin voimassa olevaan strategiaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi strategian 25.4.2022 (§ 34). Vuoden 2023 talousarvion kehyksen lähtökohtana on tasapainoisen, positiivista tulosta osoittavan talousarvion laatiminen. Talousarvion kehyksen laadinnassa on lähdetty siitä, että toimintakulut ja -tulot sopeutetaan odotettuihin vero- ja valtionosuustuloihin. Uuden hyvinvointialueen osalta tiedot useista suurista eristä kuitenkin puuttuvat edelleen. Myöskään lopullista valtakunnallisen tason veroprosenttia ei ole lopullisesti vahvistettu, ja siitä voi aiheuttaa muutoksia/korjauksia kuntien verotuloihin.

Vuoden 2023 talousarvion kehyksessä on yleisellä tasolla otettu huomioon yhteensä 3,5 %:n korotus henkilöstökuluihin, ja maailmantilanteen ja vallitsevan kustannuskehityksen vuoksi ostopalvelujen ja tarvikkeiden kustannuksia on nostettu inflaatiosta johtuen 5–10 % (inflaatio oli Suomessa kesäkuussa 7,8 %). Kaupungin vuokrien kohdalla ei vielä ole tietoa siitä, minkä vuokratason uusi hyvinvointialue hyväksyy kaikille sote-kiinteistöille. Nimenomaisesti teknisten tukipalvelujen talousarviokehyksessä käytetyt alustavat luvut ovat:

Kiinteistöt (ostopalvelut +10 %, aineet, tarvikkeet ja tavarat +7 %)

Palvelutoiminnot (ostopalvelut +6 %, aineet, tarvikkeet ja tavarat +30 %)

Tekninen yksikkö (ostopalvelut +7 %, aineet, tarvikkeet ja tavarat +15 %)

Vesihuolto (ostopalvelut +6 %, aineet, tarvikkeet ja tavarat +7 %)

Prosenttimäärien vaihtelu yksiköiden välillä johtuu siitä, että talouspalvelut on ottanut huomioon, miltä vuoden 2022 toteuma tällä hetkellä näyttää, sekä koko vuodelle laaditun ennusteen.

Kaikille teknisten tukipalvelujen yksiköille on olennaista saada nopeasti kasvava korjausvelka kuriin. Tämän trendin katkaiseminen vaatii käyttömäärärahojen lisäämistä.

Ruokahuolto on uuden organisaatiomallin mukaisesti siirretty sivistysosastolle. Lisätietona voidaan todeta, että ruokahuollon sopimuksen mukainen indeksikorotus 1.1.2023 alkaen on +3,2 %.

Vuosikatteen on tasapainoisessa kuntataloudessa riitettävä investointikulujen kattamiseen. Tämän ylittävät investointikulut on rahoitettava lainoin. Kaupungin

investointitaso on normaalisti noin 5 miljoonaa euroa vuodessa. Kuten kahtena edellisvuonna, myös kahden seuraavan vuoden investointitaso tulee Koulukadun uudesta koulukampuksesta johtuen olemaan tilapäisesti korkeammalla tasolla kuin mitä kaupungin normaali investointitaso sallisi. Kehykset ovat talousarviovuonna sitovia kunkin osaston osalta toimintakatetasolla sekä yhteenlasketun toimintakatteen osalta. Osastopäälliköt/Toimialapäälliköt vastaavat ensisijaisesti oman osastonsa/toimialansa talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta. Budjetointi tehdään kustannuspaikoittain ja tileittäin/kustannuslajeittain kullakin organisaatiotasolla niin, etteivät annetut kehykset ylitä.

Taloussuunnitelmaehdotuksella tarkistetaan, että kehys ei ole valmis, koska Valtiokonttorin viimeisimmässä ennusteissa ja sote-uudistuksen vaikutuksia koskeissa tarkistetuissa laskelmissa on ollut suuria vaihteluita. Tästä syystä nyt odotetaan vielä syyskuun päivitettyjä ennusteita, jotta myös teknisten tukipalvelujen kehys voidaan vahvistaa. Johtuen vallitsevasta tilanteesta, jossa uusia tietoja tulee päivittäin, ja siitä, että tiedot puuttuvat olennaisten talousarvioerien osalta, talousarvion kehystä tullaan tarkistamaan syksyllä, kunhan vuoden 2023 talousarvion laatiminen etenee.

Investoinnit:

Investointikehys on erittäin tiukka Paraisten Koulukadun uuteen koulukeskukseen tehtävän investoinnin vuoksi. Investointitaso on ollut edellisvuosina noin 4–5 miljoonaa euroa vuodessa ja taloussuunnitelmaehdotuksien saatuja tietoja mukaan koko kaupungin muiden investointien (koulukeskuksen lisäksi) kantokyky on noin 2 miljoonaa euroa tulevalla vuodella. Ehdotus teknisten tukipalvelujen käyttö- ja investointitalousarvioksi esitellään jaostolle seuraavassa kokouksessa.

Oheismateriaali

Vuoden 2023 talousarvion laatimisohteet
Vuoden 2023 investointien kirjaus- ja raportointiohteet
Vuoden 2023 talousarvion prosessikaavio
Vuoden 2023 talousarviokirjan muoto
Esimerkkejä strategian näkymisestä teknisten tukipalvelujen talousarviossa ja toiminnassa vuonna 2023
[Vuoden 2023 talousarvion alustava kehys \(joka käsiteltiin kaupunginhallituksessa 22.8.2022\)](#)
Ajankohtaista teknisten tukipalvelujen vuoden 2023 käyttötalousarvion osalta (valtuustoseminaari 25.8.2022)

Esittelijä

Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Jaosto merkitsee tiedoksi vuoden 2023 alustavan talousarviokehysten ja talousarvion laatimisohteet.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto 28.09.2022 § 79

Valmistelija

Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Tekninen päällikkö ja yksikköpäälliköt tekevät selkoa vuoden 2023 talousarviosta.

Tarkka talousarvioehdotus esitellään jaoston kokouksessa 10.10.

Oheismateriaali

Karkea arvio teknisten tukipalvelujen vuoden 2023 talousarviosta

Esittelijä

Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Tekninen päällikkö ja yksikköpäälliköt esittelevät karkean yleiskatsauksen vuoden 2023 talousarviosta. Jaosto merkitsee informaation tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto 10.10.2022 § 88
822/02.02.00/2022

Valmistelija

Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Vuoden 2023 talousarvio sisältää vuoteen 2022 verrattuna paljon muutoksia sekä talousarvion rakenteessa, nimikkeissä että summissa. Talousarvion uusi rakenne on seuraavanlainen:

Vastuualue Tilapalvelut (entinen kiinteistöyksikkö)

Kiinteistöt (kuuluu vastuualueeseen Tilapalvelut)

Kiinteistöt pitää sisällään kiinteistöjen sisäisen ja ulkoisen vuokraamisen, ylläpidon sekä kunnossapitotoiminnan ja tarvittavat investoinnit kiinteistöihin.

Tilapankki (kuuluu vastuualueeseen Tilapalvelut)

Tilapankkiin ei sisälly henkilöstökuluja, vain kaupungin tarpeettomia rakennettuja kiinteistöjä ja rakennuksia.

Siivouspalvelut (kuuluu vastuualueeseen Tilapalvelut)

Sisältää siivoustoiminnan.

Vastuualue Tekniikka ja infra (entinen tekninen yksikkö)

Vastuualueeseen ja tehtäviin kuuluvat yleiset viheralueet ja puistot, liikuntapaikkojen kunnossapito, Parfix, kadut ja yleiset tilat, vuokralaiturit ja vierasvenesatamien laiturit, sulku, katuvalaistus, hulevesien hallinta ja uimarannat.

Infran hallinnointi ja suunnittelu (kuuluu vastuualueeseen Tekniikka ja infra)

Puistot ja yleiset alueet (kuuluu vastuualueeseen Tekniikka ja Infra)

Uimarannat (kuuluu vastuualueeseen Tekniikka ja infra)

Leikkipuistot (kuuluu vastuualueeseen Tekniikka ja infra)

Vastuualue Vesihuolto

Vesihuoltolaitoksella on toimintaa Paraisten, Nauvon, Korppoon ja Houtskarlin kunta-alueilla ja kaikilla näillä on vaikutusalueellaan omat talousvesilaitokset ja

jätevedenpuhdistamot, sekä verkostot. Kanta-Paraisten alueelle talousveden toimittaa Turun Seudun Vesi Oy.

Muutokset vuodesta 2022 vuoteen 2023

Vuoden 2023 talousarviossa on huomioitu yleisesti yhteensä 3,5 %:n korotus henkilöstökuluihin kaikilla vastuualueilla.

Vuoden 2023 talousarviossa ei organisaationmuutoksen vuoksi ole enää vanhaa 3900 Teknisten tukipalvelujen hallintoa, mikä merkitsee seuraavaa:

- 2 sihteeriä on siirretty 100-prosenttisesti Kiinteistöihin (4000)
- 2 sihteeriä on siirretty 50-prosenttisesti Kiinteistöihin (4000) ja 50-prosenttisesti (3900) Infran hallintoihin ja suunnitteluun
- 1 sihteeri on siirretty 100-prosenttisesti (3900) Infran hallintoihin ja suunnitteluun
- Tekninen päällikkö ja hallinnollinen sihteeri 1/3 kaikilla kolmella vastuualueella
- Palvelujen, materiaalien ja muiden ostot on siirretty kokonaisuudessaan (3900) Infran hallintoihin ja suunnitteluun

Palo- ja pelastustoimi (7200) siirtyy sote-uudistuksen yhteydessä pois teknisten tukipalvelujen budjettivastuulta (ollut tähän asti noin 1,3 miljoonaa euroa).

Vastuualue Tilapalvelut:

Kiinteistöt (4000)

- Tulot, sisäisten vuokrien korotus hyväksytty (+5,6 %)
- Henkilöstökuluissa huomioitu olemassa olevien lisäksi uusi työsuhde, LVI-insinööri tai tekninen isännöitsijä
- Palvelujen ostojen määrärahaa korotetaan erityisesti rakennusalan kustannuskehityksen ja inflaatiopaineen takia.
- Aineiden ja tarvikkeiden määrärahaa korotetaan erityisesti rakennusalan kustannuskehityksen ja inflaatiopaineen sekä sähköenergian hintojen nousun takia. Kaupungin ja Turku Energian välinen sähkösopimus päättyy viimeistään vuoden 2025 lopussa tai sitä ennen kahden kuukauden irtisanomisajalla edellyttäen, ettei vahvistettuja hintakiinnityksiä ole. Sähkösopimus on erittäin edullinen 31.12.2022 saakka. Tämän jälkeen ovat voimassa uudet hintakiinnitykset/hinnat, jotka päätetään osittain syksyllä 2022. Yleisesti ottaen voidaan kuvailla, että sähkön kokonaiskustannuksista keskimäärin noin 30 % on veroja (liikevaihtovero ja sähkövero), noin 30 % siirtoa ja noin 40 % sähköenergian hintaa, joka sisältää myös perusmaksut (perusmaksu ei nouse). Voimakkaasti nousut osa sähkön hinnasta on varsinkin sähköenergian hinta eli hinnannousu vaikuttaa vain osaan (noin 30 %:iin) sähkön kokonaiskustannuksista. Sähkön hinnat keväällä 2023 tai koko vuonna 2023 vaihtelevat erittäin voimakkaasti, ja konsulttien avustuksella on laadittu yhdessä hintakiinnitysstrategia sekä laskelma/arvio, jonka mukaan sähköenergian osuus voi mahdollisesti olla Paraisten kaupungille noin 10–11 senttiä/kWh kalliimpi kuin vuonna 2022.
- Kaupungin vuokrien osalta ei edelleenkään ole lopullista tietoa siitä, minkä vuokratason uusi hyvinvointialue hyväksyy kaikille sote-kiinteistöille. Talousarvio on laadittu sillä oletuksella, että hyvinvointialue hyväksyy sisäisten vuokrien tason.

Tilanne on erittäin haastava ottaen huomioon, että nykyinen budjettitaso ei riitä pienentämään vastualueen rakennuskantaan kohdistuvaa korjausvelkaa, eikä edes pitämään sitä nykyisellä tasolla. Korjausvelka on noin 25,4 miljoonaa euroa

ja se kasvaa noin 1 miljoonalla eurolla vuodessa. Korjausvastuun määrä pitää olla vähintään 3–4 euroa/m², jotta rakennuksia voidaan järkevästi korjata ja säilyttää käytössä. Vuoden 2023 talousarviossa määrä on tasolla 0,44 euroa/m².

Tilapankki (4350)

- Inflaatiokorotus huomioitu palvelujen ja materiaalien ostoissa

Ruokapalvelu (4400)

- Siirretty kokonaisuudessaan sivistystoimen talousarvioon

Siivouspalvelut (4610)

- Pienemmät tulot, koska 2,5 henkilöä on siirretty hyvinvointialueelle, joka hoitaa siivouksen itse
- Pienemmät henkilöstökulut, koska 2,5 henkilöä on siirretty hyvinvointialueelle
- Inflaatiokorotus huomioitu palvelujen ja materiaalien ostoissa

Vastuualue Tekniikka ja infra:

- Vanhasta teknisestä hallinnosta on siirretty tänne 2 sihteerin kustannukset 50-prosenttisesti sekä yhden sihteerin kustannukset kokonaisuudessaan ja 1/3 teknisen päällikön ja hallinnollisen sihteerin kustannuksista
- Palvelujen, materiaalien ja muiden ostot on siirretty kokonaisuudessaan (3900) Infran hallintoihin ja suunnitteluun
- Inflaatiokorotus huomioitu palvelujen ja materiaalien ostoissa
- Huomioitu, että asfaltin hinnat ovat nousseet 35 % viime vuodesta
- Katuvalaistuksen osalta on huomioitu sähkön hinnan nousu noin 60 000 eurolla, eli talousarviossa on lähtökohtana 13,3 senttiä/kWh
- Hulevesien osalta tulot (160 000 euroa) poistuvat ja hulevesien hallinta on rahoitettava veroperusteisesti. Aikaisemman selvityksen mukaan vaikutus kustannuksiin on vain runsaat 10 000 euroa, kun laskutus loppuu ja ohjelmistolisenssit irtisanotaan.

Tilanne on todella haastava ottaen huomioon, että nykyinen budjettitaso ei riitä pienentämään vastuualueen infrastruktuuriin kohdistuvaa korjausvelkaa, eikä edes pitämään sitä nykyisellä tasolla. Katuverkon korjausvelan arvioidaan kasvavan nykytilanteessa noin 1 miljoonalla eurolla vuodessa, eikä talousarvion kehys ota huomioon uusien alueiden ja uuden infrastruktuurin ylläpito- ja hoitokustannuksia. Korjausvelka kasvaa vuoden 2022 loppuun mennessä noin 6,9 miljoonaan euroon ja sen jälkeen vuoden 2023 loppuun mennessä noin 7,7 miljoonaan euroon.

Vastuualueen henkilöresursseissa lähtökohtana on nykytasoinen ja kausiluonteisen henkilöstön osalta. Arvottavia kesätyöntekijöitä ei ole budjetoitu vastuualueelle, vaan ne on budjetoitu henkilöstöpalveluihin.

Talousarvioehdotuksen lähtökohtana on nykyinen palvelutaso, mikä kustannusten nousu huomioon ottaen saattaa tarkoittaa sitä, että talousarviovuoden aikana voidaan tarvita toimenpiteitä palvelujen sopeuttamiseksi talouteen.

Vastuualue Vesihuolto:

- Talousvesipuolelle on siirretty 1/6 teknisen päällikön ja 1/6 hallinnollisen sihteerin kustannuksista, kuten myös jätevesipuolelle 1/6 teknisen päällikön ja 1/6 hallinnollisen sihteerin kustannuksista (entisestä teknisestä hallinnosta)

- Sisältää yhteensä 3,5 %:n korotuksen vesi- ja jätevesihintoihin. Käyttö- ja perusmaksujen välisen jakauman tasapainottamiseksi korotus kohdennetaan vain perusmaksuihin, koska jakauma ei vastaa vesihuoltolaitoksen todellisuutta. Maksujen lähtökohtana on, että perusmaksutuloilla katetaan kiinteät kustannukset (verkostojen ja laitosten ylläpito, huolto, korjaukset, ammattilaispalvelut, henkilöstö, pääoma ja rahoituskustannukset). Käyttömaksutulojen on määrä kattaa muuttuvat kustannukset. Käyttömaksujen osuus tuloista on ollut noin 69 %, perusmaksujen noin 23 % ja liittymismaksujen noin 8 %. Koska suurin osa vesihuollon menoista on kiinteitä, myös suurimman osan tuloista pitäisi olla perusmaksuja. Se, että nyt korotetaan ainoastaan perusmaksuja (11,7 %), on pieni askel oikeaan suuntaan, mitä tulee käyttö- ja perusmaksujen väliseen suhteeseen.
- Inflaatiokorotus huomioitu palvelujen ostoissa
- Aineiden ja tarvikkeiden määrärahaa korotetaan rakennusalan kustannuskehityksen ja erityisesti kemikaaleihin kohdistuvan inflaatiopaineen sekä sähköenergian hintojen nousun takia.

Tilanne on haastava, sillä korjausvelkaa voidaan kuvailla esimerkiksi niin, että nykyisellä saneeraus-/investointivauhdilla viemäriverkoston uudistamiseen kuluu 1 854 vuotta (vesijohtoverkoston uudistamiseen menee 310 vuotta). Viemäriverkoston saneeraustahti on hitaampi kuin koko maassa keskimäärin (myös koko maan keskimääräinen saneeraustahti on riittämätön) ja viemäriverkoston päätyy vuosittain turhaan puhdistettavaksi noin miljoona kuutiota hulevettä. Saneeraus tuo säästöjä. Käyttötaloudessa ei ole määrärahoja uusien asunto-/teollisuusalueiden kunnossapitoon.

Taulukko teknisten tukipalvelujen kolmen vastuualueen vuoden 2023 toimintakatteista:

Tilapalvelut	7 477 757
Tekniikka ja infra	-3 129 793
Vesihuolto	1 199 933
Tekniset tukipalvelut yhteensä, talousarvio 2023	5 547 897
(Tekniset tukipalvelut yhteensä, talousarvio 2022)	5 050 865 €

Investoinnit

Alustava investointitalousarvioehdotus sisältää karkeasti ottaen seuraavat määrärahat:

Tilapalvelut	7,75 M€
Tekniikka ja infra	2,0 M€
Vesihuolto	1,9 M€

Tekninen päällikkö ja vastuualuepäälliköt tekevät selkoa teknisten tukipalvelujen vuoden 2023 talousarviosta kokouksessa. Liitteet julkaistaan kokousta edeltävänä perjantaina.

Liite

Äänestyspöytäkirja

Oheismateriaali

Teknisten tukipalvelujen talousarvioehdotus, käyttötalous 2023
Alustava investointiluettelo 2023

Esittelijä

Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto hyväksyy ehdotuksen vuoden 2023 käyttötalousarvioksi sekä kommentoi alustavaa investointiluettelo. Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Päätös

Keskustelun kuluessa jäsen Dan-Peter Henriksson ehdotti, että ehdotettu 3,5 %:n maksukorotus vesihuoltolaitoksen vuoden 2023 palveluhinnastoon kohdennetaan perusmaksun sijaan käyttömaksuun. Jäsen Christer Friis kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että Dan-Peter Henrikssonin ehdotusta oli kannatettu, ja ehdotti, että jaosto äänestää esittelijän ehdotuksesta ja jäsen Dan-Peter Henrikssonin ehdotuksesta siten, että esittelijän ehdotusta kannattava äänestää Jaa ja Dan-Peter Henrikssonin ehdotusta kannattava äänestää Ei. Äänestys toimitetaan sähköisessä kokousportaalissa avoimena äänestyksenä. Ehdotettu äänestysmenettely hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin

3 Jaa-ääntä

4 Ei-ääntä

Äänestämättä jätti -

Jaosto päätti näin ollen hyväksyä jäsen Dan-Peter Henrikssonin ehdotuksen. Äänestyspöytäkirja liitetään pöytäkirjaan liitteenä.

Jaosto totesi tämän lisäksi seuraavaa:

- Talouspalvelut kokoaa strategian painopistetoimet vastuualueittain myöhemmin kaupunginhallituksen talousarviokäsittelyyn.
- Korppoon Kommunalgårdenin käyttäjien (sekä sisäisten että ulkoisten) tulee maksaa käytöstään.
- Käyttötalousarviossa ei ole määrärahoja uusien asunto-/teollisuusalueiden kunnossapitoon.

Alustavan investointiluettelon kohteen "Korppoon aktivoiva tapaamispaikka" osalta jaosto painotti, että päiväkodin pihalla tehtävien toimenpiteiden on oltava tärkein prioriteetti vuonna 2023 välineiden erittäin huonon kunnan vuoksi.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Jakelu

Taluspäällikkö, kaupunginjohtaja, yhdyskuntainsinööri, vesihuoltopäällikkö, kiinteistöpäällikkö, opetuspäällikkö, hallintopäällikkö